

Bibliotekspolitiskt toppmöte den 14 april 2026

Eeva Östberg, bibliotekschef på Finlandsinstitutets bibliotek

Sverige har erkänt fem nationella minoriteter, vars språk och kultur anses vara en del av det svenska kulturarvet. Sverige har åtagit sig att hålla de nationella minoritetsspråken levande.

Vi är fem bibliotek som har fått resursbiblioteksuppdraget via Kungliga biblioteket. Ett väldigt fint upplägg där arbetet på respektive resursbibliotek har kunnat planeras utifrån varje minoritets behov.

Resursbiblioteken ska stötta landets folkbibliotek, skolbibliotek och nationella minoriteter (till exempel i mitt biblioteks fall över en halv miljon personer) – målgrupperna är enormt stora, resurserna däremot inte.

Avgörande för resursbiblioteksuppdraget är rätt yrkes-, språk- och kulturkompetens för att vi ska kunna stötta bibliotekssektorn i frågorna. Rekrytering av rätt kompetens är inte helt enkelt. De nuvarande resurserna möjliggör inte så stora team på respektive resursbibliotek, vilket leder till att många av oss under perioder har jobbat ensam med uppdraget. För att säkerställa adekvat stöd till bibliotekssektorn och en rimlig arbetsbörda för oss som arbetar med uppdraget behöver finansieringen till resursbiblioteken stärkas.

Sverige har fått en del kritik gällande sin minoritetspolitik (till exempel av Europarådet, Riksrevisionen, Diskrimineringsombudsmannen) men inom bibliotekssektorn finns även mycket som fungerar. Skillnaderna mellan olika kommuner och folkbibliotek är stora och därför finns ett behov av statliga utvecklingsstöd för folkbiblioteken (lik den tidigare stödformen Stärkta bibliotek) så att även de bibliotek som hittills inte har varit aktiva kan komma i gång.

Ta till vara det arbetet som redan görs och förstärk strukturerna för bibliotekens arbete med de nationella minoriteterna. Biblioteken och bibliotekssektorn kan vara en positiv kraft i arbetet med de nationella minoritetsspråken.